

Lovforslag nr. L 131. Fremsat den 18. januar 1995 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om varmforsyning

(Ændring af Gas- og Varmeprisudvalgets kompetence m.v.)

§ 1

I lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning, som ændret ved lov nr. 327 af 14. maj 1992 og lov nr. 96 af 9. februar 1994, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Energiministeren« til: »Miljø- og energiministeren«, »energiministeren« til: »miljø- og energiministeren« og »Energiministeriet« til: »Miljø- og Energiministeriet«.

2. I § 20 indsættes efter *stk. 3* som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Miljø- og energiministeren kan efter forelæggelse for Folketingets Enerkipolitiske Udvalg fastsætte regler for fastsættelse af na-

turgasprisen for forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ naturgas pr. år.«.

Stk. 4 bliver herefter *stk. 5*.

3. I § 21, *stk. 7*, indsættes som 2. pkt.:

»I det omfang forbrugeren i medfør af loven er forpligtet til at anvende naturgas, finder *stk. 5* og *6* anvendelse, dog undtaget naturgasleverancer til kraftvarmeanlæg beliggende på centrale kraftværkspladser samt til industrivirk-somheder.«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Priser og andre betingelser for salg af naturgas er reguleret i kapitel 4 i lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning, som ændret ved lov nr. 327 af 14. maj 1992 og lov nr. 96 af 9. februar 1994.

I forbindelse med en ændring af varmforsyningsloven i 1983, jf. lov nr. 255 af 8. juni 1983, blev priser og andre betingelser for forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ pr. år (i det følgende benævnt store kunder) undtaget fra Gas- og Varmeprisudvalgets kompetence efter varmforsyningslovens nuværende § 21, stk. 5 og 6 til at give naturgasselskaberne pålæg om ændring af priser eller andre betingelser over for de store kunder.

På dette tidspunkt var udgangspunktet, at gasprisen for de store kunder ville være genstand for kommercielle forhandlinger.

Ved ændringen af varmforsyningsloven i 1990 blev fjernvarmeværker m.v. og blokvarmecentraler over 0,25 MW, der ligger i naturgasforsynede områder, pålagt at overgå til naturgasforsyning, og såfremt der er teknisk og økonomisk grundlag herfor, at etablere en selvstændig decentral kraftvarmeproduktion på basis af naturgas. Herved ændredes forudsætningen om et frit brændselsvalg for denne gruppe af store kunder, uden at reglerne om Gas- og Varmeprisudvalgets kompetence over for disse kunder blev revurderet.

Danske Fjernvarmeværkers Forening og Boligselskabernes Landsforening har på baggrund af uenighed med naturgasselskaberne om prisfastsættelsen på naturgas til fjernvarmeproduktion henstillet, at det ved lovgivning sikres, at Gas- og Varmeprisudvalget også får kompetence til at afgøre konflikter om naturgaspriser for fjernvarmeværker og blokvarmecentraler med et årligt forbrug på mere end 300.000 m³.

Gas- og Varmeprisudvalget varetager inden for varmforsyningslovens bestemmelser kontrollen med naturgasselskabernes priser og andre betingelser i forbindelse med levering til forbrugere med et aftag til og med 300.000 m³ pr. år. Gas- og Varme-

prisudvalget har således indsigt i naturgassektoren og den gældende prisstruktur.

Formålet med lovforslaget er at sikre forbrugere med et årligt aftag på over 300.000 m³ naturgas, der efter varmforsyningslovens bestemmelser er forpligtet til at anvende naturgas, en mulighed for at klage til Gas- og Varmeprisudvalget over priser og leveringsvilkår på naturgas, der medgår til produktion af varme (varmt vand eller damp til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand) eller el ved kombineret kraftvarmeproduktion, dog med undtagelse af naturgasleverancer til kraftvarmeanlæg beliggende på centrale kraftværkspladser samt til industrivirksomheder. Den nærmere afgrænsning af udvalgets kompetence over for disse kunder er beskrevet i bemærkningerne til nr. 3.

Endvidere indeholder lovforslaget en bemyndigelse til miljø- og energiministeren til efter forelæggelse for Folketingets Energipolitiske Udvalg at fastsætte regler for prisfastsættelsen over for de store kunder.

En række forbrugere er forpligtet til fortsat at anvende naturgas eller overgå til naturgasforsyning i medfør af Energiministeriets skrivelse af 13. september 1990 om generelle forudsætninger for brændselsvalg og samproduktion i fjernvarmeværker m.v. og Energiministeriets skrivelse af 13. september 1990 om forudsætninger for omlægning af eksisterende blokvarmecentraler og etablering af nye blokvarmecentraler over 0,25 MW. Desuden har Energiministeriet udsendt en række specifikke forudsætninger om anvendelse af naturgas.

Prisfastsættelsen over for store kunder foretages i dag på grundlag af naturgasselskabernes 3 typer af tariffer - fjernvarmetarif, erhvervstarif og eltarif - afhængig af formålet med gasanvendelsen. Naturgas til varmeproduktion på fjernvarmeværker, blokvarmecentraler og centrale kraftvarmeværker sælges på fjernvarmetariffen i det omfang, der ikke er tale om naturgasleverancer til industrivirksomheder. Naturgas til elproduktion sælges på eltariffen.

Med lovforslaget vil naturgasanvendelsen i fjernvarmeværker, decentraler kraftvarmeværker og boligblokcentraler, som er forpligtet til at anvende natur-

gas, blive omfattet af Gas- og Varmeprisudvalgets kompetence.

Salget af naturgas til de øvrige forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ naturgas pr. år, herunder industrivirksomheder, der er forpligtet til at anvende naturgas, vil fortsat være undtaget fra Gas- og Varmeprisudvalgets kompetence.

Naturgas til store industrivirksomheder sælges på erhvervstariffen, når naturgassen anvendes til opvarmnings- eller procesformål. Hvor industrivirksomheder producerer el ved kombineret kraftvarme-produktion, sælges den naturgas, der medgår til elproduktion, på eltariffen. Erhvervstariffen og eltariffen danner således grundlag for naturgasselskabernes prisfastsættelse på markedet i konkurrence med alternative brændsler. Erhvervstariffen blev fastlagt efter drøftelser mellem naturgasselskaberne og Industrirådet, og eltariffen blev fastsat efter forhandlinger med elværkerne. Erhvervstariffen og eltariffen anvendes både over for naturgaskunder, der har frit brændselsvalg, og over for naturgaskunder, der er forpligtet til at anvende naturgas.

Endvidere er naturgassalg til følgende kraftvarmeanlæg, som er beliggende på centrale kraftværkspladser, fortsat undtaget fra udvalgets kompetence: H. C. Ørstedsværket, Svanemølleværket, Amagerværket, Avedøreværket, Kyndbyværket, Asnæsværket, Stignæsværket, Masnedøværket, Fynsværket, Skærbækværket, Enstedværket, Vestkraft, Esbjerg- og Herningværkerne, Midtkraft, Studstrup- og Århusværkerne, Randersværket, Nordkraft samt Vendsysselværket. Baggrunden herfor er, at der for disse værkers vedkommende er indgået leveringsaftaler på kommercielle vilkår mellem Dansk Naturgas A/S og elselskaberne.

I det omfang naturgasselskabernes prisfastsættelse m.v. ikke er reguleret af varmforsyningslovens bestemmelser, vil konkurrencelovens bestemmelser finde anvendelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at få administrative konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget indebærer ikke i sig selv umiddelbart miljømæssige konsekvenser. En øget anvendelse af naturgas i energiforsyningen vil have en positiv effekt på miljøet.

Erhvervsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at få væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 2

I medfør af § 20, stk. 3 gælder, at prisen for naturgas opgjort efter brændværdi ikke kan overstige forbrugerprisen inklusive statsafgifter på en tilsvarende mængde fyringsgasolie. Energiministeren har i bekendtgørelse nr. 443 af 10. august 1982 fastsat nærmere regler for beregning af den maksimale naturgaspris. Disse regler gælder i dag også for de store kunder med et årligt aftag på over 300.000 m³. For de store kunder gælder imidlertid, at det typiske brændselsalternativ ikke nødvendigvis vil være fyringsgasolie, men også kan være fx fuelolie, ligesom en række andre forhold vil indgå i prisfastsættelsen.

Maksimalprisen skal ses i sammenhæng med selskabernes mulighed for prisdifferentiering over for forskellige kundekategorier og forudsætter, at gasen til industrikunder og til andre store kunder afsættes på almindelige markedsvilkår i konkurrence med andre energiformer, således at den enkelte virksomhed selv afgør, om tilbuddet på naturgas er så konkurrencedygtigt, at man vil benytte sig af det.

Under hensyn til, at denne forudsætning er ændret, idet en række store kunder ikke længere har frit brændselsvalg, foreslås i lovforslagets § 1, nr. 2, at miljø- og energiministeren bemyndiges til efter forelæggelse for Folketingets Energipolitiske Udvalg at fastsætte regler for prisfastsættelsen over for de store kunder, såfremt der måtte vise sig et behov herfor.

Det er således ikke hensigten at udnytte bemyndigelsen på nuværende tidspunkt. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget i nr. 3 om at udvide Gas- og Varmeprisudvalgets kompetence. Som udgangspunkt overlades det til Gas- og Varmeprisudvalget at fastlægge en praksis for vurderingen af prisfastsættelsen på naturgas, der sælges til forbrugere, som i medfør af varmforsyningslovens bestemmelser er forpligtet til at anvende naturgas, dog undtaget kraftvarmeanlæg beliggende på centrale kraftværkspladser samt industrivirksomheder, idet der med lovforslaget ikke tilsigtes ændringer i principperne for prisfastsættelsen over for store kunder.

Til nr. 3

Priser og andre betingelser for salg af naturgas til store kunder er i dag generelt undtaget fra Gas- og

Varmeprisudvalgets kompetenceområde, jf. varmforsyningslovens nuværende § 21, stk. 7.

Med lovforslaget udvides Gas- og Varmeprisudvalgets kompetence til også at omfatte de fleste store kunder, der efter varmforsyningsloven er forpligtet til at aftage naturgas.

Ifølge varmforsyningslovens § 9 og de forudsætninger om anvendelse af miljøvenlige brændsler og samproduktion af el og varme, som er fastsat i medfør af lovens § 3 og § 9, vil en række eksisterende og kommende forbrugere være forpligtet til fortsat at anvende naturgas som brændsel eller at overgå til at anvende naturgas som brændsel. Forpligtelsen forudsætter, at hovedformålet med energiproduktionen er opvarmning og varmtvandsforsyning af boliger, institutioner, virksomheder m.v.

De forbrugerkategorier, der omfattes af Gas- og Varmeprisudvalgets kompetence er fjernvarmeværker, decentrale kraftvarmeanlæg, uanset eleffekt, og obligblokcentraler med en varmekapacitet på mere end 0,25 MW.

Salg af naturgas til øvrige store kunder, så som industrivirksomheder, store kraftværker og kraftvarmeanlæg beliggende på centrale kraftværkspladser, vil fortsat være undtaget fra Gas- og Varmeprisudvalgets kompetence.

Salget af naturgas til industrivirksomheder er generelt undtaget, uanset formålet med naturgasanvendelsen. Disse virksomheder har i øvrigt typisk et frit forbrugsvalg og er ikke forpligtet efter varmforsyningsloven til at aftage naturgas.

Ved industrivirksomheder forstås her erhvervsdrivende virksomheder, der i henhold til bekendtgørelse nr. 543 af 22. juni 1994 af lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v. ville være berettiget til at få tilbagebetalt afgift vedrørende en ikke uvæsentlig del af deres energiforbrug til varmeproduktion og/eller procesformål, såfremt brændslet havde været olie.

Undtagelsen fra udvalgets kompetence omfatter også naturgassalg til store industrivirksomheder, der falder ind under varmforsyningslovens § 2, stk. 1, nr. 4 (blokvarmecentraler), som ikke har frit brændselsvalg, og naturgassalg til industrivirksomheder, der sælger overskudsvarme, damp m.v. til andre.

Salg af naturgas til store kunder sker i henhold til standardkontrakter med udgangspunkt i faste tariffer (erhvervstarif, eltarif og fjernvarmetarif), med individuelt aftalte rabatter og andre leveringsvilkår. For store kunder med frit brændselsvalg afsættes naturgassen på almindelige markedsvilkår i konkur-

rence med salg af andre former for energi, således at det vil være en almindelige forretningsmæssig vurdering, der vil være grundlaget for den enkelte virksomheds beslutning om køb af gas. Prisfastsættelsen over for de store kunder, der ikke har frit brændselsvalg, følger samme retningslinier og tariffer som prisfastsættelsen over for store kunder med frit brændselsvalg.

Prisfastsættelsen på naturgas, der sælges til store kunder uden frit brændselsvalg, vil ligesom naturgasselskabernes prisfastsættelse i øvrigt være omfattet af de gældende bestemmelser i § 20. Inden for disse rammer forudsættes Gas- og Varmeprisudvalget ved bedømmelsen efter § 21, stk. 5, at lægge til grund, at naturgasselskabernes prisfastsættelse skal ske på en sådan måde, at hensynet til gassektorens økonomi tilgodeses, uden at fjernvarmebrugere på den anden side stilles urimeligt. Priser og andre betingelser vil derfor som udgangspunkt ikke kunne anses for urimelige, såfremt de ikke væsentligt afviger fra den naturgaspris, som kan opnås på et marked, hvor naturgassen sælges i konkurrence med olieprodukter. Anvendelsen af naturgas indebærer en række fordele for forbrugerne i forhold til alternative energiformer, og naturgassens samlede effektivitetsfordele afspejles i prisfastsættelsen, ligesom forskelle i afgiftsbelastningen af de enkelte brændsler og de forskellige kundekategorier afspejles i prisen.

I forbindelse med salg af naturgas til kraftvarmeproduktion er det nødvendigt at skelne mellem den naturgas, der medgår til produktion af varme m.v., og den naturgas, der medgår til produktion af elektricitet, og som indregnes i elektricitetsprisen. Gas- og Varmeprisudvalget vil ved vurderingen af priser og andre betingelser for salg af naturgas til produktion af varme, der sker i samproduktion med elektricitet - ud over selve gaspriserne til henholdsvis varme- og elproduktion - kunne foretage en vurdering af, hvorvidt den anvendte delingsformel er fastsat ud fra rimelige tekniske kriterier.

Til § 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Priser og andre betingelser, der er gældende på eller efter ikrafttrædelsestidspunktet, er omfattet af bestemmelserne i denne lov. Gas- og Varmeprisudvalgets pålæg om ændring af priser og betingelser for salg af naturgas til forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ pr. år har kun virkning for perioden efter lovens ikrafttræden.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning, som ændret ved lov nr. 327 af 14. maj 1992 og lov nr. 96 af 9. februar 1994, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Energiministeren« til: »Miljø- og energiministeren«, »energiministeren« til: »miljø- og energiministeren« og »Energiministeriet« til: »Miljø- og Energiministeriet«.

2. I § 20 indsættes efter *stk. 3* som nyt stykke:
»*Stk. 4.* Miljø- og energiministeren kan efter forelæggelse for Folketingets Enerkipolitiske Udvalg fastsætte regler for fastsættelse af naturgasprisen for forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ naturgas pr. år.«.

Stk. 4 bliver herefter *stk. 5*.

§ 20. Kollektive varmforsyningsanlæg, kraftvarmeværker med en eleffekt over 25 MW, industrivirksomheder, geotermiske anlæg m.v. samt virksomheder, der har fået bevilling eller tilladelse i henhold til lov om naturgasforsyning til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas, kan i priserne for levering af opvarmet vand, damp eller gas til det indenlandske marked indregne nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg samt forrentning af fremmedkapital og underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningsystemerne. Herudover kan der indregnes driftsmæssige afskrivninger og, med det i § 21 nævnte Gas- og Varmeprisudvalgs tiltræden, henlæggelser til nyin-

vesteringer og forrentning af indskudskapital efter regler fastsat af energiministeren.

Stk. 2. Der kan fastsættes forskellige priser til enkelte forbrugere, grupper af forbrugere og geografiske områder.

Stk. 3. Prisen for naturgas opgjort efter brændværdi kan ikke overstige forbrugerprisen inklusive statsafgifter på en tilsvarende mængde fyringsgasolie. Energiministeren fastsætter den nærmere beregningsmetode herfor efter forelæggelse for Folketingets Enerkipolitiske Udvalg.

Stk. 4. Aftaler om salg af naturgas mellem virksomheder, der har fået bevilling eller tilladelse i henhold til lov om naturgasforsyning til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas, og virksomheder, der driver anlæg til fremføring af naturgas, skal indeholde bindende videresalgspriser og forbrugerpriser, herunder andre betingelser.

3. I § 21, *stk. 7*, indsættes som 2. pkt.:

»I det omfang forbrugeren i medfør af loven er forpligtet til at anvende naturgas, finder *stk. 5* og *6* anvendelse, dog undtaget naturgasleverancer til kraftvarmeanlæg beliggende på centrale kraftværkspladser samt til industrivirksomheder.«.

§ 21. Priser og andre betingelser for de af § 20 omfattede leverancer skal med angivelse af grundlaget for prisfastsættelsen anmeldes til et af energiministeren nedsat udvalg (Gas- og Varmeprisudvalget) efter regler fastsat af udvalget.

Stk. 2. Energiministeren kan bestemme, at visse sager ikke skal anmeldes.

Stk. 3. De anmeldte priser og betingelser for levering af opvarmet vand, damp eller gas

til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand er offentligt tilgængelige, medmindre Gas- og Varmeprisudvalget tiltræder, at de ikke offentliggøres.

Stk. 4. Priser og andre betingelser, der ikke er anmeldt som foreskrevet efter stk. 1, er ugyldige.

Stk. 5. Finder udvalget, at priser eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i § 20, giver udvalget, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af priser eller betingelser.

Stk. 6. Såfremt priser eller andre betingelser må antages at ville medføre en i samfundsmæssig henseende uøkonomisk anvendelse af energi, kan udvalget efter forhandling som nævnt i stk. 5 give pålæg om ændring af priser eller betingelser.

Stk. 7. Priser og andre betingelser for salg af naturgas i forbindelse med levering til forbrugere med et aftag på over 300.000 m³ naturgas pr. år er ikke omfattet af stk. 3, 5 og 6.

Stk. 8. Bestemmelserne i stk. 1-6 finder tilsvarende anvendelse for vedtægtsbestemmelser i forbrugerejede forsyningsvirksomheder.